

مجموعة أخبار
داره خانه سی بك اوغلند جاده كیرده نومرو 75
MEDJMOUA-I-AHBAR
JOURNAL QUOTIDIEN
Bureau: 65 Grand'Rue de Péra

Սենտիմի բեշին 120.— 6 պլեդ 60.
Սենտիմի բեշին 30.— Շեշի բեշին
Բաշ 80 դրոշ տրոշ
Տեշի իտիմեշի իտիմեշի իտիմեշի
Սենտիմի
Սենտիմի միտիմեշի իտիմեշի
Սենտիմի միտիմեշի իտիմեշի

Իտալիական միջ Պէյոլունտա ճատտէյի քէպիլոն իտալիական ճիվարնտա

ԱՍԻԹԱՆԻ, 2 ՅՈՒՆԻՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՈՒՐԱԹ ԵՒ ԿԻՐԱՅԻՆ ՈՒՐԱԹ

ԳՐԱԹԱԿԱՆ ՀԱՆԴԵՍՆԵՐԸ

Բ.

(Շարունակութիւն տես թիւ 2419)

Անկեղծութիւնը մըն ալ էր Անարատ Գերբ
Հանդէսը, Անկեղծութեամբ կը խոստո-
վանիմ որ գրեթէ յոյ կամաւ և տրամա-
չապէս հակառակ գաղափարօք և զգաց-
մամբ մտայ Աստուածածնայ Եկեղեցւոյն
գաւիթն, ուր տեղի ունենար պարգե-
ւարախոսութիւնը, ի տես այն համեստ
և մեղուաշան Հայ միանձնուհեաց իս-
կոյն որ և է քննադատի մը խոստապա-
հանջութիւնը տեղի կուտայ. սխալած
եմ եղեր դատաստանիս մէջ վասն զի
անանկալ մ' եղաւ ինձ համար այս հան-
դէսս, յորում տեսայ իրաւիս յառաջա-
գիծութիւնը, Արդարեւ ուրախալի և
միտիմարական էր տեսնել Հայ Օրիոր-
դաց ձեռագործ աշխատութիւնները և
ընտիր և խնամեալ դաստիարակութիւ-
նը, Ազգին յառաջագիծութիւնը, կեր-
պարանախոսութիւնը և առհասարակ
գրականութիւնը այս միանձնուհեաց ձեռ-
քն է. Այդ աղջկունք օր մը մայրեր
պիտի ըլլան. տան հիմեր և մեր կենաց
ընկերակից պահապան հրեշտակներ. և
գիտե՞ք արդեօք որ քրիստոնէայ ոչ
ուսուցիչ կրթութիւն առած օրիորդ մը
ի՞նչ մեծ ազդեցութիւն ունի ապագայ
ամուսնոյն վրայ. աշխարհիս սկզբանէն
ի վեր Եւայի դատերը միշտ մեծ, միշտ
գործօն և միշտ ալ անգիմադրելի ի-
րական ներգործութիւն մ' ունեցած են
ամէն գործոց մէջ բացառաբար.

Ուստի Անարատ Գերբեան Գործ ար-
դէն կէս-դարէ ի վեր ըմբռնած են այս
ճշմարտութիւնս, որով ըստ այսմ ալ
գործած են թէ՛ ի մայրաքաղաքիս և թէ՛
ի գաւառս. Այս համեստ Հայ Միանձ-
նուհիք ամէնէն աւելի արժանի են մեր
ոչ թէ լոյս և անպտուղ, այլ գործնական
համակրութեան ու քաջալերութեան.

— Հանգիստի ներկայ էին պաշտօնա-
կան սովորական անձնաւորութիւնք և
Հայ-կաթողիկեայ գեղեցիկ սեռն. ծա-
ռախօսութիւնք և այլ հանդէսք ճիշդ
7½ սկսան.

Օրիորդաց թէ՛ հայերէն և թէ՛ գաղ-
ղիերէն արտասանութիւններն ի մասնա-
ւորի ուշագրաւ և գոհացուցիչ էին. Այսպէս
այն հայերէն շնորհակալութեան խօսքերն,
որ յանուն հաստատութեանս Օր. Տ. Է-
միլիանայի ուղղեց հանգիստ-
կանաց, լաւ տալու որութիւն մ'ըրաւ
ամէնուն վրայ. Բնաւ չէինք յուսար
գաղղիերէն ներկայացուցման մէջ գըտ-
նել այն լեզուի յատկութիւնն և ար-
տասանութեան ուղղութիւնն, որ անու-
րանալի եղանակաւ մասնանշի կ'ընէր
այն խնամքն ու ծանրակշիւթիւնն որ

Տեսչութեան կողմանէ կը դուրս այս
կարեւոր և շատ տեղեր զանց առնուած
պիտոյքին. ի մասնաւորի հաճութեամբ
լսեցի և ծափահարեցի Օր. Մարի Պախ-
տիարեանի գերմաներէն ուղերձն, որ
իրեն ընտիր և ճիշդ արտասանութեամբ
ըր կը յիշեցնէր ինձ աւստրիական ու-
տանը. Գալոցիս աշակերտուհեաց մէջէն
ուրախութեամբ և առանձինն կը յիշ-
տակեմ Օր. Սաթեմիկ Անճմեանն, որ
յաւերայնի յառաջադէմ էր. Նա տա-
ղանդաւոր Օրիորդ մըն է, որ եթէ մը-
շակէ իր ուսածներն, եթէ սիրէ՝ գիր-
քերն ապագային Հայ-կաթողիկեայ ու-
սուցման և արուեստասէր Օրիորդաց
պարագլուխն կրնայ ըլլալ. Անկեղծ խը-
նկցութիւններս վարժարանիս Տեսչուհ-
եաց որ զմեզ օժտեցին այսպիսի ընտիր
անձնաւորութեամբ և համակրութիւն-
ներս՝ իւր Մեծ. Հօր, Հանճարեղ Օր.
Սաթեմիկ Անճմեան Orfanello առանձնե-
րէն մէջ ընկանք արուեստականին միա-
ցընելով հանճարեղ արուեստագործի նո-
րածիլ բողբոջներն ի հանդէս ածեց և
արժանացաւ հանդիսականաց որոտըն-
դոտ ծափահարութեանց. Ընդհանրա-
պէս այս տարուոյս մէջ ճայնական երա-
ժշտութիւնը իրական յառաջագիծիմ.
Թիւն ըրած էր. Օրիորդաց երգած ե-
ղանակները խօսուն վկաններ են մեր
բանից. Նոյնպէս գործիականն, որուն
մէջ դարձեալ առաջին հանդիսացաւ Օր.
Սաթեմիկ Անճմեան, որ ընկերակցու-
թեամբ Օ. Տ. Էմիլիանայի դաշնակի վը-
րայ լսելի ըրին մեզ դժուարին քառա-
ձեռք մը — Marche chinoise.

— Մրցանակաց և ժապաւնաց բաշ-
խումն, գործնք աւելի ճոխ տեսնել կը
բաղձայինք և որոնց այն վիճակն ալ մեր
անտարբերութեան նշանակներն էին,
սովորական եղանակաւ կատարուեցաւ.
Ի մասնաւորի յիշատակութեան արժանի
էին Սաթ. Անճմեան, Տ. Էմիլիանայի,
Երեզրայեան և այլն Օրիորդները.

— Թերեւս մեծաբոյ հանգիսականաց
զգացմանց թարգմանն հանգիսանամ,
եթէ յանուն իւր շնորհակալութեան և
անկեղծ երախտագիտութեան զեղուն
և թափաղուն հաւաստիքներն մատու-
ցանեմ այն համեստ և պարզուկ Հայ-
կուսանաց, որոնք իրենց սեռաւ քողին և
համագիտոսին ներքեւ տաք սիրտ մը կը
կրեն ազգային դաստիարակութեան նը-
կատմամբ. Եթէ ունինք բաղձանք և
բարեմաղթութիւն այս է. գալ տարի
առաւել յառաջադէմ տեսնել իրենց սա-
նուհիներն ո՛չ միայն ի պարգեւ տալա-
խութեան այլ և ի հարցաքննութեան և
գաղղիերէնի պէս առաւել եւս խնամել
Հայ-ոտանաւոր և գլխաւորաբար անյայտ-
նացած տեսնել միջնադարեան հնացեալ
և որ նոյն է ոչ հաճոյաւոր հայերէն
բառերը.

ՅՈՒՆ. Յ. ԱՆԱՆ

Բերա, 30 յունիս 1892

Րէֆրիմի Հայրենիքն՝ հօսքով
տէքի բազար իրթէսի կրեւնաւոր
բար նէշը պաշտեանազը մաշ
նիյեէ իշիտիմի տիր.

ԽԱՐԻՃԻԵ

Ինկիլթէրատա ինթիլակալութն
նէթիմէսի պէր վեճէի աթի տիր.

209 միւ հափաղաքար, 36 իւնիս-
նիսթ, 187 հլատսթըն թարափոտ-
ըր, 5 Բարնէլ թարափոտըր 35 Ան-
թիլարնէլիսթ. Մուհափաղաքար-
լար՝ 14, իւնիսթիսթիլ՝ 7 վէ հլա-
տսթըն թարափոտարնը, 56 մէպու-
լուգ մագաւըր գաղանմըլար տըր.

Բազար իրթէսի կրեւնի Բումատա
ինիգատ իտէն գարտինալար մէճ-
լիսինտէ (Գոնսիսթուար) Բաքա հազ-
ըթիլէրի քէմալը սըհէթ ու ափի-
եթ իւզըն կէօրիւնմէքտէ իտի.

Յրանսա ըհիսի ճիւմճուր Մ. Գար-
նո՝ իթալա սէֆիրի ճէտիտի Մ.
Բեմանը նէգալիէ գապուլ իթմիլ,
վէ սէֆիրի միւշարիլէյճ իթմիտ-
նամէսին թագաւմ իլէմիլ տիր.
Մէրասիմի միւթատէնին ինքասըն-
տան սօնրա, պիր չէրեք սաաթ
գատար դաեթ թոսթանէ պիր միւ-
քեալմէ վուգու պուլմիշ տուր.

Աթանա Հաւաթըն սօն պիր ֆըգ-
րասընտա չէօյլէ եազըլմըլ տըր.

«Լէյքըլի հատիսէօնին ըրվաեթ
օլունտուղու գատար աղըլըղը օլ-
մատըղըն պէեան իտէպիլիլիլ.

«Պէրլինտէր Յրանսա սէֆարէ-
թինտէն վագըրի մէքըրիլէ հադ-
գընտա ըհսմի պիր բաբըրթօ իրսալ
իտիլմիշ օլմալլէ, մէքըրիլ բաբըր-
թօ եարըն օ պիր կրն պուրաեա
վիրուտ իտէճէք տիր.

Լիպէրթէ դաղէթասընը պէեա-
նընա կէօրէ, Լէյքըլի Յրանսըղ գօն-
սօլսու Մ. Թագօ Պաթաւիաեա
նաղըլ մէմուրիլէթ իտէճէք տիր.
Յրանսա մէճիլիս անան պահրիեէ
նէգարէթինին 39 միլեօնլուգ թախ-
սիսթըր միւնդամմէսին գապուլ
իթմիլ տիր.

Մէճիլի վիւքէլատա ըհիսի ճու-
հուր Մ. Գարնօ 1900 սէնէսի մաեի-
սինին 5ինտէ Բաքիստէ պիր սէրկիլի
ումուլի քիւշատընա տարի պիր գա-
րալնամէ իմգալամըլ տըր.

Պօնվիլ շէհրինտէ Սէն-Ժէրվէ հա-
մամարը իւզըրիլէ թօբրադ երզը-
լարագ մէքըրիլ համամարը քեա-
միլէն խարապ օլմուշ, վէ 10 քիլի
գատար Արվ ըրմաղընա տէօքիւլ-
միւշ տիր.

Յանի մէշուր Բալայօլ, չրգան
բազար սապահը սաաթ 4-5 բա-
նէթըրինտէ իտամ օլունմիւշ տուր.
Մէրգուլ ճանի պիր ֆուրկօն արա-
պսըլա սիեաթիկեա հէօթիւ-
րիւտիկիւ սըրատա բէք չօգ քիւ-
ֆիւրէր իթմիլ տիր.

Պիւքըլտէն յուլիս 11 թարիլի
ալընան պիր թէլէկրաֆնամէեէ նէ-
գարէն, նիմ ըհսմի սուրէթտէ պէ-
եան օլունտուղունա կէօրէ, բրէն
Յէրտինանտ Սօֆիաեա ավաթիլ իթ-
մէգտէն ագտէմ Բումանիա Գրալը
Շարլըքը զիեարէթ իտէճէք տիր.

Գաթանտան ալընան մալիւմաթա
կէօրէ, էտնա նամ եանար տաղընը
թուլթուլմասընա խիթամ վէրիլիլ
կիպի կէօրիւնիւեօր.

ՏԱԽԻԼԻԵ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Սէֆիրի մուվագաթ իւնվանըլ-
լա Աթինա սէֆարէթի Սէնիեթին
թայեին պուլուլան հատպան էֆ.
հազըթիլիլէն ըրվաթիլ պալէա
թէվճիլիլ իլէ հօհտէլէրինէ թէպտի-
լէն լնճի Մէճիլիլ իհսան.

Գօսօվա վիլաեթի վալիլիլի Գօ-
սօվա գօմանտանըլը քէմաքեան
հօհտէթինտէ գալմագ իւզըն ֆէրիդ-
էտէմ բաշա հազըթիլիլէն թէֆ-
վիլ.

Տարիլի պահրիլէ մուհիմմէ միւտի-
րի Հաֆըլ Իսմաիլ էֆ. եէ սանիէ
սընթըր միւթէմաղի, վէ Իտարէի
Մախսուսէ սանտըղ էմինի Արթին
էֆ. եէ սանիէ սընթըր սանիսի ըրվա-
պէլէրի թէվճիլ.

Իքինճի օրտուր Հիւմանուէն մէ-
մուր էրքեանը հարպիլէ միւրալը
Թահիր պէլին էօհտէթինէ միւրիլի-
վալըգ ըրվաթիլ թէվճիլիլ իլէ,
էտիլնէ իսթիլքեամալը ինշաաթ
գօմիսիօնու ըրեաթիլինէ թայեին
պուլուլմուշ տուր.

Պա իրատէի սէնիեէ միւնէտտէ-
տէն թէլէքըլիլ իտէն թարիֆա գա-
լէմի միւտիլիլէթիլնէ՝ Իզմիր ըու-
սումաթ միւֆէթիլիլի սապըգ Րիգա
պէլ էֆ. հազըթիլիլէ.

Ումուլ մուամէլաթը ըուսուլի-
եէ միւֆէթիլիլ ըհփաղաթընա՝ Տէ-
րիտատէթ կէօմըլիլքէրի միւֆէթ-
իլիլ թէմալ պէլ թայեին գըլընմըլ
տըր.

Էնգաճըլար ճէմիլիլէթի պու-
կիւն էօյլտէն իքի սաաթ սօնրա

Օլ վաղթա տէկին Պագգարա քէնտինի կիւն իլէ գապթ իթմիշ իքէն, պու տէֆա գալէմ էլինտէն տիւշտիւ, վէ կէօզ-լէրինտէն աշաղը իքի տամլա եաշ ադտը, եապաշ սէտա իլէ տէ,

— Ձէվալը գըզգարընտաշըմ, տէտի,

Վիլիամս. — Շիմտի Պօքրէօեու պէքլէեքիմ:

Այնի վաղթտա գաբուսուն չանը չալընմաղլէ, պիր միւ-սաֆիր կէլտիկի անլաշըտը:

Վիլիամս. — Օ տուր, օ օլմալը տըր, տէտի, վէ Պագգա-րա եաթազ օտասընա կիտիպ, գալէմ միւտիրինի իսթիգ-պալէ հազըրլանտըղը էսնատէ, Վիլիամս,

— Էկէր օ իսէ, էվվէլ էմիրտէ նէ եաթաղընը վէ մէն-գարէնին նասըլ կէլտիկի անլաշըն. պատէհու քէնտիսինի պիր միւտաթէթէք եալընը պրազըպ, հիւ պիր վատտա պու-լունմազտան էվվէլ օլանը կէլէնի պանա պիւտիրին, տէտի:

Պագգարա կէօզ եալարընը սիւտիքտէն, վէ պիր այնա-նըն գարշըսընտա, տաղընը օլան սալարընը տիւզէլթտիք-տէն սօնրա, գալի աաըմլար իլէ եիւրիւեքէք տիշարը չըգտը:

Սըրիզ, գաթիէն, Պագգարանըն գալպինի սիւզան իտէն ծէրնան Բօշէ հազգընտաքի աշգ ու մուհապպէթէ ֆէտա իտիլիշ օլուպ, պուսուն նէթիճէսի օլարազ Մ. տը Պօքրէօ, էրմինին մէքթուպունու համիլ օլարազ, քէմալը մուզաֆիէ-րիեթլէ կէլտի, վէ մէքթուպը մէզպուրու վէրէքէք,

— Իշլէ սէվկիւլիւմ, շու մէքթուպու ալըն վէ օգուսուն, տէտի:

Պագգարա մէքթուպը մէզքիւրու հէեքճանը գալպ իլէ օգուսունգտան սօնրա, քէնտի քէնտիէք,

— Ասլա անըն իլէ էվլէնմէեքէք տիր, տէտի:

Պու սըրատա Մ. տը Պօքրէօ՝ քիւթաթըլըլա,

— Ազիզէմ, շիմտի սիզտէ պէնիմ իլին հիւ պիր շէյ եաթմեաճաճմըսընը, տէտի:

Պագգարա, պիր ազ պէքլէեքիմիզ տէեիպ, մէրգու-

Պատէհու կէնճ գըզ՝ քէմալը թէքպպիւրլէ վէ կէօզլէ-րինտէ շէօլէի ազմէթ բարլաեարազ պիր եաղը մասաընա տօղրու իլէրլէեիպ, շու պիր գաշ սըրաեը եաղտը:

«Մօնսիէօ,

«Ջիքր ու պէեանընա լիւզում օլմեան պիր վազըա սէ-պէպիլլէ, թասալվուրը սապըզըմըզտան ֆարիզ կէլմէեք մէճ-պուր օլտում: Սէքիզ կիւնէ գատար մանասթըրա կիւրմէեք գարար վէրտիմ, ումարըմքի իսրար իթմէգալինիզ: Պիւսպէ-րին պուստան պէօլլէ վիզիթալարընըզ պէյհուտէ տիր:»

Մէզպուրէ իշպու թէքքիւրէեի իմպալաեըպ, քէմալը ազա-մէթ վէ ղուրուրիեթլէ Մ. տը Պօքրէօեա վէրտի, վէ օ տա հալվէպէ օգուսունգտան սօնրա, ալազճա պիր մէսէրրէթլէ, քէնտի քէնտիէք

— Սըրիզ պէնիմ տիր, տէտի:

Պատէհու սաթթէ հիտաթիլէն աէվամ իտէրէք,

— Պիր ազ էվվէլ օ խապիսին թէլաշ իլէ պուրատան հա-րէքէթի՝ մատմազէլ Պագգարանըն խանէսինէ կիթմէր իլին օլտուլու անլաշըտը: Իմտի պիր սաաթտան օրաեա կիտէ-րէք, պու թէքքիւրէեի պիզզաթ քէնտիսինէ թէսլիմ իտէճէ-եիմ, տէտի:

Պէօլլէճէ Մ. տը Պօքրէօ՝ պասթօնու իլէ շաթաաընը վէ էրմինին մէքթուպունու ալըպ, գարըսը իլէ գըզը քէնտիսինի ալըզօյմազ խուսուսընտա պիր քէլիմէ պիլէ իրատ իթմէգալէն, հաթթա օ խուսուստա տիւշիւնմէգալէն մուֆարաթ իթտի, վէ տէրհալ պիր արապաեա րաքիպէն, քէմալը սիւրաթլէ Մօնսի սօգաղընա կիթմէր իսթէտիկիին արապաճըեա իսթար իլլէտի:

Արապաճը՝ լաճիվէրտ էլպիսէլի վէ նիշանը պիր աաթթ կէօրմէքլէ, ծրանսա աաղլատէկեանընտան օլտուլունու գանն իլէ, արապանըն հալվանըն օլ տէրէճէ գամլըլատը քի, եիր-մի տազըգա զարֆընտա Մ. տը Պօքրէօ՝ Պագգարանըն խա-նէսի գաբուսունա մուվասըլէթ իթտի:

նիւպ, գաբու ալըտըգտա, կէնճ գըզ, մուզիւր վէ նէմ պիր հալա իլէ էթրաֆը իհաթա օլունմուշ օլան տար վէ գարան-լըզ պիր կէլիտէ կիւրմէսինտէ տիթրէտի, վէ պիր մէզարա կիւրմէքտէ օլտուլու գաննընա գահիպ օլտու: Պատէհու գա-րանլըգտա էլլէրի իլէ էթրաֆը եօգլաեարազ իլէրլէտիկի էսնատէ, միւէսսիր պիր սէտա իլէ,

— Պուրատա գաբուսուն եօգ մու տուր, տէյի պա-ղըրտը:

Օլ վազըթ, գատէմէրի էսկիմիշ վէ բարմազըլէ եէրինէ եաղը պիր իք պաղլանմըլ օլան նէրտիվէնին պաշ թարաֆըն-տա պիր ըլըզ կէօրիւնիւպ, Սըրիզ՝ իհթիեար վէ չիւքին չէհ-րէլի պիր գարը միւշահէտէ իթմէքլէ սարսըլտը: Պու գարը՝ սէրթ պիր սէտա իլէ,

— Քիմ տիր օ. պու սաաթտա պուրաեա կէլէն քիմ տիր, տէյի սիւալ իթտի:

Սըրիզ. — (տիթրէեքէք.) Մատամ Գօգլէեի կէօրմէք իսթէրիմ:

— Մատամ Գօգլէ պէն իմ:

Պատէհու Սըրիզ նէրտիվէնին եաղը գատէմէլէրինտէն չըգըպ, իհթիեար գարընըն գարշըսընտա պիր հալը թէրէտ-տիւտլէ տուրտու:

Մուսաթարէն, — Մատամ, գըզգարընտաշըմ՝ Լուիզ նա-մընա պուրաեա կէլտիմ, տէտի:

— Լուիզ մի. Լուիզ քիմ տիր:

Սըրիզ գըզարտը, վէ գըզգարընտաշընը լազապընը խա-թըրլաեարազ,

— Պագգարա նամընա կէլտիմ, մատամ, տէյի թէքըրա-լատը, վէ օլ վազըթ պու իհթիեարէնին սէսի եուվա-եարազ,

— Հա՛ հա՛ անլատըմ. կիւրինիզ գըզըմ, կիւրինիզ, տէտի:

Պու սուրէթլէ մատամ Գօգլէ պիւրինճի գաթա նաղըր օլան պիր տարիէնին գաբուսունու աշարազ, գարանլըզ վէ տար պիր սօֆատան կէնճ գըզը կէլիւրիպ պիր օտաեա գա-

մա հիւ պիր իյգահաթ վէրմէեքէք վէ Վիլիամսն էվամիրինէ սատըզ պուլունարազ, պարօնէնին քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլտուլու հալվէթ օտասընա ալտէթ իլլէտի:

Վիլիամս, Պագգարանըն եէտինտէ պուլունան մէքթու-պու ալըպ, տիգգաթլէ օգուսունգտան սօնրա,

— Թէմամ, մէմուլիմտէն զիեատէ միւքէմիլէն եաղըմըլ, տէտի, վէ Պագգարաեա խիթապ իտէրէք,

— Շիմտի ազիզէմ, Պօքրէօեա իսթար իտին քի, սաաթ օն րատտէլէրինտէ Սէրբանթ սօգաղընտա ԿՅ նումէրօլու խա-նէեք կիթսին, մատամ Գօգլէեի կէօրմէք իսթէտիկիին ա-լաթսըն, վէ Սըրիզտէն տօլաեը էսրարընը օնա աշսըն, տէտի:

— Հէքսի պու գատա՛ր մը:

— Պուստան պաշգա շաեէտ ծէրնան Բօշէ քէնտիսինտէն իյգահաթ իսթէրսէ, հիւ պիր շէյ սէօլլէմէմէսին տէ քէնտի-սինէ իսթար իտին:

— Բէք էյի:

— Պու հալտէ ազիզիմ, Պօքրէօ կիթտիքտէն սօնրա, պու մէքթուպ հազգընտա նէ եաթըլաճաղընը սիգէ անլաթըրըմ. էկէր սիզ սապըրսըզըլէ կէօթէրմէզ վէ էմրի պասիւրէթ իի-լաֆընտա հարէքէթտէ պուլունմազ իսէնիզ, եարըն սէվկիւ-լիւ ծէրնանընը պուրատա օլաճազ վէ պուստան պէօլլէ պուրատան տիշարը չըգմաեաճազ տըր:

Պագգարա՝ իզհարը մէսէրրէթլէ Մ. տը Պօքրէօնուն նէգ-տինէ ալտէթ իթտի:

Այնի վազըթտա Վիլիամս պիր չան չալտըղընտան, ծան-նի կէլմէքլէ, մէրգումէեք խիթապէն,

— Գըզըմ, մատամընըն արապաընա րաքիպէն, շու թէք-քիւրէեի մատմազէլ Սըրիզէ կէօթիւր. էկէր սէնտէն իյգահաթ իսթէրսէ, մատամընըն Բէք ֆէնա պիր հալտէ պուլունտու-ղունտան զպրի հիւ պիր շէյտէն խապէրտար օլմատըղընը սէօլլէ, տէտի:

Պիր սաաթ սօնրա Վիլիամս Պագգարատան մուֆարաթ աթ-լա իլիմ սըրատընտա տըր տիեքէք Սէրբանթ սօգաղընա կիթտի:

13

Մ. ար Պօբրէօ Պազգարանըն խանէսինէ կէտիկի զէման, մէզպուրէ երնէ գարթան Վիլիամս իլէ պէրապէր պուլունու-
եօրտու. Պազգարա, մէրգուլ իլէ, էն ազիլ տօսթլարընը
գապուլ իթտիկի հալլէթ օտաւընտա օլուպ, գաբուլարտա
տուրարագ տինլէմէքլիկի ատէթ իթմիլ օլան ֆաննիտէն
տինլէնիլմէք վէսվէսէլէրի օլմանարագ սէրպէսթճէ կէօրիւլ-
մէքտէ իտիլէր:

Պազգարանըն լէհճէսի օլ էսնատէ սօլմուլ օլուպ, կէօզ-
լէրինտէն աշաղընա պիր տամլա եաշ ազտը, վէ ֆէրնանըն
էվլէնմէմէսինի նէ՛ կիպի պէտէլ իլէ սաթըն ալմագտա օլտու-
ղունու տիւլիւնէրէք,

— Հարէքթի վազըամ պիւսիւք պիր ալազըլդ տըր,
տէտի:

Վիլիամս. — Ազիլէմ, պու ալէմտէ պիլա պէտէլ հիլ պիր
շէյ օլմագ. Մ. ար Պօբրէօ՝ սէվկիւլիւ ֆէրնանընը սիզէ վէ-
րիեօր. պուլուն պէտէլինի ալմասը թապիի տիր:

Պազգարա. — (էլան մուգավէմէթէ չալըլարագ.) Փագաթ
օ պէնիմ գըզգարընտաշըմ տըր:

— Պուլունլա պէրապէր սիզ վէ պէն անըն սաատէթի իլին
չալըլընօրուլ:

— Լաքին գըզգարընտաշըմ նամուսըն տուր, վէ ըսմէն
էվլէնմէք իսթէմէքտէ տիր:

— Ալթը այա գատար քէնտիսինի վագթըն է՛ն զէնկին գա-
տընլարընտան պիրիսինի իտէպիլիլիլ. Անըն տա, սապահտան
ազշամա գատար իյնէ իլէ մէշղուլ օլաճագ եէրտէ, սիզին կի-
պի աթլարը վէ արապալարը օլաճագ տըր: Էլլէրի գարա,
սէթրիսի քերլի, վէ զէվլ օլմագըլդ հագընա իսթինատէն

14

Փաննի, մատամսընըն արապասընտա օթուրմուլ օլտու-
ղու հալտէ, սաաթ տօգուլ սուլարընտա թանըլ վարընտա
Սըրիզին իգամէթկեանընա մուվասըլէթ իթտի. Կէնճ չիլէք-
ճի գըզ, օ կիւնիւ մատմագէլ ժաննըն եէնի իգամէթկեանը-
նա ազիլմէթլէ, անընլա պիրլիքտէ ազշամ իթմիլ օ-
լուպ, հէնուլ խանէսինէ ավտէթ իլլէմիլ, վէ իւլ սաաթ գա-
տար վագթընը զայ իթմիլ օլտուղունտան, լամպսընը եագ-
մըլ, վէ օ կիճէ պիր ազ զիւտտէ չալըլմագ նիւնէթիլլէ իշէ
պաշլամըլ իտի:

Օ կիւնիւ Լէօն, մէմէքթիլնտէ պուլունան ութթա պաշը
ժագտան ալմըլ օլտուղու պիր մէքթուպու համիլէն Սըրիզի
կէօրմէնէ կէլմիլ իտի. Պու մէքթուպտա, ժագ՝ Լէօնա, մի-
թէսարընթ օլտուղու միւլքէ թալիպ զուհուր իթտիկիլի, վէ
օ միւլքիւ սաթըլ բարասընը թահսիլ իթտիքտէն սօնրա,
Լէօնու զեալըտարընը տա պիրլիքտէ ալարագ, եագընտա
ավտէթ իտէճէկիլի պիրլիքտիլ իտի. Անըն է՛ մէսինտէն սօն-
րա, Սըրիզին Լէօն իլէ ազտը իգալվաճ աշ իլանը քիլիսէ
տէրուլնտէ գալտէթէն իճրա իտիլիպ, նը՝ սէթ օն պէշ
կիւն վէ եաթօտ պէշ հագթա զարթընտա իգալվաճըն ազտը
մուգարընը օլուպ, իշթէ պու միւլահագա զէնճ գըզը զայլէ-
թէ կէթիլմէքլէ, մէսըլուրսն վէ շարգը օգուսարագ իշէմէնէ
պաշլատը:

Արատան ազ պիր միւտտէթ կէլմիլ օլտուղու հալտէ,
Փաննի կէլտիկիստէն, Սըրիզ, միւնասիպէթսիզ պիր սաաթտա
գըզգալընտաշընը պէսլմէսինի կէօրմէսինտէ, ֆէվկէլատէ
իզհարը թէճանլապ լլէտի, վէ Պազգարանըն մէքթուպու-

սապահտան ազշամա գատար սէրիսշ պիր ալմէլէ եէրինէ,
շու գապա վէ մէքուհ Պօբրէօտան սօնրա քէնտիսինի կէնճ
պիր վիգօնթ իլէ էվլէնտիլիլիլք. նագիք վէ կուսթօլու
պիր աաէմ օլտուգտան պաշգա, արապանա, սէյիսէ վէ սէ-
նէվի եիւլ պին ֆրանգ իրատա տա մալիք օլուր, վէ իշթէ
պու սաեէտէ գըզգարընտաշընը հագըլէթէն նալի սաա-
տէթ օլապիլիլ:

Պազգարա. — Ա՛հ, շէյթան...

Վիլիամս. — (սուրէթի գէնտօսթանէտէ.) Նէզաքէթիլիլիլ
թէշէքքիլ իտէրիմ:

Մուսաթիարէն մէրգուլ սաաթընա պագարագ,

— Սաաթ սէքիլ պուշուգ տուր. Պօբրէօ չիմտիկէ գա-
տար իշինի պիթիլիլ օլմալը տըր. իմտի, ազիլէմ, գարարը-
նըզը վէրին, եօգսա պէն երնէ հէր շէյի էսկի հալլինէ կէթի-
րէպիլիլիլ, վէ սնտան սօնրա ֆէրնան, պուրտա աեապ պա-
սամագ, տէտի:

Պազգարա պաշընը էյտի, վէ ճէվապ վէրմէտի:

Վիլիամս՝ էլինի պիր մասաեա տօղրու ուզաթարագ,

— Օթուրուն վէ եագըն, տէտի:

Պազգարա մաղուպ օլարագ, մասանըն եանընա կիթտի,
վէ եաղաճաղարըմը սէյլէնըն, տիմէսինտէ, Վիլիամս՝ աթի-
տէքի սէօլլէրի թահրիլ իթտիլտի:

Սէվկիւլիւ գըզգարընտաշըմ, էկէր տէրհալ իմտաղմա
եէթիլմէզսէն, սէնին Լուիլին միւէպպէտէն զայպ օլմուլ օլա-
ճագ տըր. Պուլունտուղում տէհէթլի հալի սանա իյզահ
իթմէք իլին էվլինէ կէլմէնէ վագթըմ եօգ տուր. Եալընըզ
շուրասընը պիլմիլ օլքի, մատտէ պէնիմ միւսթագպէլիմ,
պէլքի տէ հաեաթըմ հագընտա տըր. Չաբուգ, Սէրբանթ
սօգաղընտա ԳՅՆուլէրօլու էվլէ կէլ, վէ մատամ Դօգլէնի
կէօրիւպ, գըզգարընտաշըմ խէն իկիտիլ տէ. Օլ վագթըլ պէնի գուր-
թարմագ իլին նէ եաբմագ լաղըմ օլտուղունու անլարսըն:

Սհճի սհվհճ

ԼՈՒՍԻՋԻՆ

նու օգուտուղունտա, թէճանլապիւ պիրտէն պիրէ, թէէս-
սիւֆ վէ քէտէրէ թահվիլ օլարագ,

— Սիւպհան Ալահ, Լուիլէ նէ՞ օլտու, տէտի:

— Պիլմէմ մատմագէլ, եալընըզ շունու պիլիլիլքի, մա-
տամ բէք ֆէնա հալտէ տիր, վէ աաթթա մէճնուլա տէօն-
միւլ տիր:

Սըրիզ տէրհալ աեապա գալըլա, իւղէրինտէ իշ իշէտի-
կի մասաեա պիր թարաֆա եիթտի, վէ շարգասըլա չալընը
կիւնիլտիքտէն սօնրա,

— Կէլիեօրում... կէլիեօրում... գըզգարընտաշըմ սէյ-
լէնին քի կէլիեօրում, տէտի:

Փաննի պու ճէվապը ալընճա, արապանա րաքիպէն մու-
ֆարագաթ իթտի:

Սըրիզ, ֆաննինին արգասընտան սիշարը չըգտը, վէ
նէրտիլլէնի այտընլաթմագ իւղրէ աաղըմըլ օլան աաթի պիր
լամպանըն ըըզըլա մէքթուպը մէքթիլըն թէքրար օգու-
տուգտան սօնրա, քէնտի քէնտիկէ,

— Սէրբանթ սօգաղընտա ԳՅՆուլէրօլու խանէ... ֆա-
գաթ պուրա իլէ օ սօգագ արասընտարի մէսաֆէ պիր ֆար-
սալի գատար օլտուգտան պաշգա, զայպ իտէճէք տագըզա
տա եօգ տուր, տէտի, վէ գըզգարընտաշընը միւլքէլլէֆ
արապասընա պինմէք իսթէմէտիկի ճիհէթլէ, ճիվարտաքի
արապալըլտան աաթի պիր քիրա արապասընա րաքիպէն, կի-
աէճէք օլտուղու մահէլլի արապաճընա իսթար իթտի. Եա-
րըմ սաաթ սօնրա մագթիլ քիրա արապասըլ՝ Սէրբանթ սօգա-
ղընտա գաթթան Վիլիամսը, Լօնարատան հիյնի մուվասըլէ-
թինտէ Գօլարըն կէթիլիլիլ օլտուղունու ագտէմէն պէտան
իթտիկիլիլ Էսկի գարուլու, իքի գաթըլ, վէ գանատարընը
հալլիտէն մուղիլը պիր մահէլլ օլտուղու անլալըլան էվլին
գաբուլու էնիւնտէ տուրտու:

Սըրիզ, պու էվլին չիլքին մէնզաքէսինի կէօրտիկիւնտէ
միւթէնտիր օլուպ, գաբուլունուն չաղաղընը նէֆրէթի ա-
զիմէ իլէ վուրտու, վէ բասըլ ընգէլէրի կըճըրտաեարագ տէօ-